

Saattohoito

Riina Lindström

Kuolema

- On luonnollinen osa elämää
- Se ei silti ole arkinen, joka päiväinen tilanne monellekaan ja kuolemaan liittyy paljon tunteita
- Hoitajan ei tarvitse eikä pitä olla tunteeton kuoleman hetkellä, mutta tiettyä ammatillisuutta vaaditaan tässäkin
- Potilaan läheisten huomioiminen hoitotyössä erityisen suuri

Hoitosuunnitelma elämän loppuvaiheessa

- Elämän loppuvaiheessa usein tehdään erinäisiä hoitopäätöksiä
- Hoitosuunnitelmaa päivitetään jatkuvasti
- Hoitosuunnitelmaan kirjataan esim.
 - potilaan ja läheisten toiveet, pelot, hoitolinjat ja hoidon tavoitteet, hoitomenetelmät ja hoidon tarpeet
 - Hoidon rajoitukset, DNR (Do Not Resuscitate)
 - Saattohoitopaikka

Hoitajan tehtävä saattohoidossa

- Hoitaja pyrkii luomaan mahdollisimman miellyttävät olot loppuelämäksi. Tähän sisältyy esim.
 - Asiakkaan toiveiden kuunteleminen
 - Puhtaus ja pukeutuminen
 - Ihon hoito
 - Suun hoito
 - Hengityksen helpottaminen
 - Kivun hoito
 - Ruokahaluttomuus, pahoinvointi ja nielemisvaikeudet
 - Ummetuksen hoito
 - Virtsankarkailun hoito
 - Väsymyksen ja unettomuuden hoito
 - Masennus ja sekavuus
 - Hengelliset tarpeet
 - Omaisten tukeminen

STM:n hyvän saattohoidon suositukset

Jos et perehtynyt Duodecim-kurssin
aikana, perehdy nyt.

Ennen kuolemaa

- Hengitys muuttuu
- Kipu vähenee
- Jalkaterät ja kädet viilenee ja sinertää
- Ihon lautumat
- Sekavuus
- Kuumepiikit
- Nieleminen vaikeaa
- Pulssi heikkenee, vaikea löytää periferisistä valtimoista
- Katse lasittuu, tuijottelee kaukaisuuteen

Kuoleman jälkeen

- Hengitys pysähtyy
- Aistit eivät reagoi, kudokset veltostuvat
- Sydän lakkaa lyömästä
- Lihasten jännitys katoaa, aluksi ruumis veltto
- n.1 h jälkeen alkaa kuolonkankeus, kestää pari vuorokautta
- Kehon lämpö laskee ja keho muuttuu kylmäksi

Vainajan laitto

- Viimeinen hoitajan toimenpide hoidettavalle
- Vähintään 2 hoitajaa tarvitaan (tai voi olla myös hoitaja ja omainen)

Suru

- Tunteiden näyttäminen vaihtelee
- Reaktio kuolemaan vaihtelee
- Itku usein reaktio suruun, tunteiden käsittely tärkeää
- Omaisten myötätuntoinen kohtaaminen
- Omaisten ohjaaminen tukiryhmiin esim. Seurakunnalle
- HOTUS: äkillisesti kuolleen henkilön läheisten tukeminen
(lyhennelmä: <https://www.hotus.fi/wp-content/uploads/2019/03/akillisestikuollut-hs-lyh.pdf>)
- Myös hoitaja saa surra